UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

1 Qui ventura sciunt per sortes, sortilegi sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

SIc *a* decet fidem ſanctorum Patrum in eccleſia ſervari catholica, ut quod habuit amittat, qui improbabili temeritate, quod non accepit, aſſumpſerit.

C. XXIII. ¶ *Privilegium amittat, qui ſua poteſtate non legitimè utitur.*

Item Simplicius Papa, *epiſt.2. Ioanni Epiſcopo Ravennatenſi, poſt pauca, quibus ab illicita eum ordinatione prohibuit.*

DEnuntiamus *b* autem, quòd ſi poſthac quidquam tale præſumpſeris, & aliquem ſeu Epiſcopum, ſeu Presbyterum, ſeu Diaconum invitum facere fortè credideris, ordinationes tibi Ravennatis eccleſiæ, vel Æmilienſis noveris auferendas.

C. XXIV. ¶ *Ius ordinandi amittunt, qui immeritum conſecrant.*

Item Leo Papa, *epiſt.85. al. 87. ad Epiſcopos Africanos.*

SI *c* qui Epiſcopi talem conſecraverint ſacerdotem, qualem eſſe non licet, etiamſi aliquo modo damnum proprii honoris evaſerint, ordinationis tamen jus ulterius non habebunt: nec unquam ei ſacramento intererunt, quod neglecto divino judicio, immerito præſtiterunt.

Generaliter, velut dum civitati Epiſcopalis dignitas perpetuò ſubtrahitur, quæ ſuos Epiſcopos interimere conſuevit.

C. XXV. ¶ *Epiſcopalis dignitas civitati ſubtrahitur, quæ ſuos præſules interemit.*

Unde Gelaſius Papa *ſcribit.*

ITa *d* nos Scyllacænorum *e* cædes geminata Pontificum, horrendi criminis atrocitate confundit, ut diu conſtitutio noſtræ deliberationis hæſitaret: dum & ingerere quempiam parricidalibus exemplis deteſtaremur Antiſtitem, & eccleſiam utcunque deſtitutam non uſque adeò judicaremus relinquendam. Quapropter jam velut uſum, conſuetudinemque ſacrilegam declinantes, eatenus religioni duximus conſulendum, ut parochiæ vice ab extrinſecus poſitis ſacerdotibus gubernetur, quæ ibidem commanentes ferro didicit necare paſtores, inauditoque facinore (quod etiam in illis provinciis nuſquam prorſus legitur accidiſſe, quæ bellorum continuis, diverſiſque incurſionibus affliguntur) hæc ſit reperta civitas, quæ præſules miniſtrantes ſibi fidei Chriſtianæ ſacramenta, ſine perſecutore proſternat. Curandum eſt igitur, ut illic funeſta pernicies ceſſatione propriorum ſanetur Antiſtitum: atque ita ſaltem furoris tanti materia ſubtrahatur, ſi in quam hæc poſſit acerbitas perpetrari, conſiſtens ibidem perſona defuerit, eoque modo vel illa civitas, dum in quos deſæviat non habebit, ab hujuſmodi temeritate deſiſtat, vel aliis imitandi contagia dira non præbeat. Egeat ergo Epiſcopalibus ſubſidiis ſibimet aliunde penſandis *f*, quæ ſacram in ſuo gremio collocatam fuſo crudeliter maculat ſanguine dignitatem: quia in utroque hac eſt ultione plectenda, ſive inſtinctu domeſtico, ſeu furiis incitata nefas hoc committit externis. Præbeat ergo dilectio veſtra in hoc ſtatu poſitæ miniſterium viſitationis eccleſiæ, & aut conveniendo pariter, aut viciſſim, prout qualitas rerum, cauſaque popoſcerit, divina miniſteria *g* repræſentet ingratis, ne cùm devitamus zizania, Dominica videamur præterire frumenta.

§ In Polycarpo, & apud Anſelmum & Ivonem continuò ſequitur c. comperimus.]. de conſecratione, diſt. 2.

3 para. *Hoſtilitatis quoque, vel paupertatis neceſſitate Epiſcopales ſedes, vel mutantur, vel duæ in unam rediguntur: ſicut ſup. in tit. de mutatione Epiſcoporum, B. Gregorius* a *feciſſe legitur. Non ergo privilegia eccleſiarum ſic inviolata permanere cenſentur, ut quibuſdam de cauſis intervenientibus Apoſtolica auctoritate eis derogari non poſſit: alioquin multitudo eccleſiarum ad paucitatem redigeretur, cùm innumeræ eccleſiæ in diœceſibus aliarum frequenter conditæ inveniantur. Serventur ergo privilegia eccleſiarum cunctis inconcuſſa temporibus: ne videlicet præter ejus auctoritatem, à quo data ſunt, contra ea liceat ire alicui. ¶ Sed objicitur illud Symmachi Papæ. [Poſſeſſiones* b*, quas unuſquiſque eccleſiæ ſuo relinquit arbitrio, &c.] quæ ſup. in tit. de alienatione rerum eccleſiaſticarum leguntur aſcripta. Vnde datur intelligi, quòd ea, quæ de jure uniuſcujuſque eccleſiæ, vel neceſſitatis, ſicut peregrinis, vel pietatis intuitu, ſicut religioſis domibus conferuntur, non perpetuò, ſed temporaliter ab eis, quibus conferuntur, ſunt poſſidenda. Quanquam illud Symmachi ad neceſſitatis intuitum, non ad pietatis proſpectum poſſit referri: videlicet, ut ea, quæ peregrinis vel captivis largiri neceſſitas ſuaſit, non ea, quæ religioſis domibus ob quietem religioſæ converſationis conceſſa ſunt, prohibeantur perpetuò poſſideri. Vel potius de utriſque intelligendum eſt: videlicet, ut ſicut neceſſitatem patientes ceſſante neceſſitate beneficiis renuntiare coguntur, quæ eis miſerationis indulſit intuitus, ſic religioſè viventes, cùm à religione ceſſaverint, privilegiis exuantur, quæ religioſa converſatio meruit. Privilegia ergo, quæ religioſis domibus conferuntur, vel in eo caſu accipienda ſunt, in quo ita eis conſulitur, quòd nulli aliquid derogatur, videlicet ut ex novalibus, quorum decimationes nulli aſſignatæ fuerant, privilegiorum auctoritate decimas aliquibus perſolvere non cogantur, vel ſi propter inſtantem temporis neceſſitatem eis conſuli non poterit, niſi aliis derogetur, ita privilegiorum auctoritas videatur eſſe ſervanda, ut eorum ſubveniatur inopiæ, non ut ſuarum divitiarum augmento, & poſſeſſionum non modica extenſione porrecta, baptiſmales, ſeu parochiales* c *eccleſiæ penitus deſtruantur.*

CAVSA XXVI.

QVidam ſacerdos ſortilegus eſſe & divinus convincitur apud Epiſcopum: correptus ab Epiſcopo noluit ceſſare: excommunicatur: tandem agens in extremis, reconciliatur à quodam ſacerdote, Epiſcopo inconſulto: indicitur ſibi pœnitentia ſub quantitate temporis canonibus præfixa.

1 *Hic primùm quæritur, qui ſint ſortilegi.*
2 *Secundò, an ſit peccatum eſſe ſortilegum.*
3 *Tertiò, à quibus genus divinationis ſumpſit exordium.*
4 *Quartò, quot ſint genera divinationis.*
5 *Quintò, an ſortilegi vel divini ſint excommunicendi, ſi ceſſare noluerint.*
6 *Sextò, an excommunicatus ab Epiſcopo poſſit reconciliari à Presbytero, illo inconſulto.*
7 *Septimò, ſi morientibus eſt indicenda pœnitentia ſub quantitate temporis.*

QVÆSTIO I.

QVi ſint ſortilegi, Iſidorus *diffinit Etymologiarum, lib. 8. cap. 9. ita dicens.*

C. I. ¶ *Qui ſint ſortilegi.*

SOrtilegi *d* ſunt, qui ſub nomine fictæ religionis, per quaſdam, quas ſanctorum ſortes vocant, divinationis ſcientiam profitentur, aut quarumcunque ſcripturarum inſpectione, futura promittunt.

QVÆSTIO II.

1 p3 *QVòd autem ſortes exquirere peccatum non ſit, & exemplis, & auctoritatibus probatur. Cùm enim Achar* e *de anathemate furtim ſubripuiſſet, & ob ejus pecca-*

a *Anſ. lib. 6. c. 155. Ivo p. 6. c. 73.* b *Supr. diſt. 74. ubi iſte. §. denuntiamus.* c *Sup. 1. q. 1. ſi qui. Anſ. l. 6. c. 74. Ivo p. 5. c. 107.* d *Polyc. l. 3. tit. 30. Anſel. l. 6. c. 148.* e *al. Squillatinorum: al. Scyllacenorum. Ivo p. 10. c. 18.* f *al. depenſis.* g *al. myſteria.*

a *7. q. 1. ca. paſtoralis. c. temporis. 7. q. 1. c. temporalis. & c. temporis. & 16. q. 1. c. & temporis.* b *16. q. 1. poſſeſſiones.* c *al. parochianæ.* d *Rabanus de magorum præſtigiis. Ivo part. 11. cap. 28.* e *al. Achan.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN